

kiemi kolorami tęczy, roztaczając przed nim promienną przyszłość, on wzgardził ziemską karierą, byle poświęcić się kapłańskiemu życiu i stać się jasnym promieniem dla bliźnich.

A już jako żołnierz Chrystusowy pracę swą rozpoczął pod czułą opieką Marji. Pierwsze płomienne kazania i wzloty swego kapłańskiego serca wypowiada w świątyni M. B. Śnieżnej we Lwowie.

Ale on zawsze pragnął czynu szerokiego, chciał wylać swe serce na miliony, chciał poświęcić się Kościołowi i Ojczyźnie, ukochać te dwie matki, dla których nie może znaleźć dość czułych imion. Lecz jako przed kapłanem świeckim stawały przed Skargą trudności w realizowaniu tych wzniosłych pragnień. Stąd zrodziła się u niego myśl o powołaniu zakonnem. Sama Matka Najśw. wskazała mu zakon Towarzystwa Jezusowego, a on Jej posłuszny, idzie za tym głosem i wstępuje do tegoż Towarzystwa 2 lutego, w uroczystość swej Niepokalanej Matki 1569 r. Marja wezwwała go do służby Syna swego, by tu jako Jej czciciel hojnie szafował bogactwem swego serca, umysłu i wymowy. Za tę łaskę publicznie dziękował Matce Najśw. w kazaniu na dzień Nawiedz. N. M. P.: „Tyś mnie do służby Syna swego oddała, proszę, abys się za mnie nie wstydziła, uproś dary i poświęcenie na taką posługę“. Dalej prosi o łaski niezbędne w ofiarnem życiu kapłańskiem: „Uproś nam mądrość, pokorę, miłość uprzejmą do ludzkiej zbawiennej służby“. W kazaniu przy oddawaniu ślubów wołał: „Tyś się za nami wstawiła, Tyś Chrystusowi i Bogu Twemu do nóg upadła, aby nam łaskę uczyniła, Ty podziękuj za nas“.

Najśw. Dziewica usłyszała widocznie w niebie te słowa dziękczynne i tę modlitwę, wyprosiła mu „złote usta i złote serce“, łaskę podbijania dusz dla Chrystusa, wielką miłość Ojczyzny i ukochanie biednych.

Nabożeństwo jego do Matki Najśw. było praktyczne. Życie bowiem Skargi było codziennem naśladowaniem Najśw. Panny. Ukochał Ją jako Matkę Miłosierdzia, dlatego sam stał się ojcem ubogich. Chwali go T. Grabowski, że już jako Jezuita, powracając z Rzymu do Polski „otrzymane od braci wiedeńskich sto dukatów... miał zużyć dla nędzy w kraju, by wstąpić na ziemię rodzinną także jako apostoł miłosierdzia“.

Zawsze spieszył z pomocą, wyciągał dłoń po ofiarny grosz dla nędzy i ubóstwa. Był ojcem i opiekunem biednych. A cnotą miłosierdzia Matki Najśw. tak się przejął, że w „Żywotach Świętych“ z naciskiem ją zawsze podkreśla, jako znamię chrześcijaństwa. Również i w kazaniach zalecał tę cnotę, głosząc, że „bez miłosierdzia cnoty inne są

jak dom bez jednej ściany, ptak bez jednego skrzydła“. Jednak szczególnie do miłosierdzia i sprawiedliwości nawoływał szlachtę, by miała litość „nad kmiotkiem“. Matka Najśw. była mu wzorem; widać to z jego słów, że „Marja nie poprzestała na komórce swej i życiu ukrytem, że od uczynku miłosiernego pannieńskiego serca trudności nie odstraszyły“. A wychwalając dobroć Matki Bożej w Kanie Galilejskiej, wysławia Ją: „O jako Ta, miłosierdzia pełna, patrzy na ludzkie niedostatki a stara się o nie u najmilszego Syna swego, aby im lekarstwo jednała“.

Matce Najśw. polecał swe dzieła miłosierdzia. A ile było rozmachu w tej jego cnotie, mogą świadczyć Bractwa Miłosierdzia, założone w Lublinie, Poznaniu, Warszawie, Puławsku i Krakowie. To miłosierdzie jego było szerokie, gdyż jako królewski kaznodzieja przez 24 lata miłością swą obejmował całą Polskę. W ten sposób stał się słońcem i jasnym promieniem z nieba dla wszelkiej niedoli i biedoty.

To też kiedy wieże krakowskie wydzwaniały mu ostatnią przysługę (1612, 27. IX), do jego trumny cisnęły się tłumy żebraczy, by ucałować rękę, która ich błogosławiła i karmiła zarazem. Żegnali księdza Skargę — Miłosierdzie.

Skarga nie poprzestał tylko na naśladowaniu cnót Marji. *On Ją sławił jako płomien-ny kaznodzieja.* Wielbi Jej wielkość. Wygłaszając kazania ku czci Niepokalanej, stworzył arcydzieła literatury polskiej o Matce Najśw. Szkoda tylko, że mamy ich mało, bo zaledwie 15. W tych kazaniach miejsc o charakterze czysto opisowym jest niewiele; gros ich treści stanowią refleksje nad życiem Matki Bożej, nad głównymi Jej tajemnicami. Oto jak w nich wielbi Marję: Wspaniała jest Marja, gdyż „Król nieba i ziemi w żadnym aniele tak nie przemieszkował, jako w żywocie tej Panny“, gdyż „zbawienie nam przyniosła“.

Jak słońce rozłożone w letnie południe przewyższa swem światłem poświatę miesiąca, tak Marja swą świętością przenosi wszelką cnotę ludzką. To „pałac i Kościół Chrystusowy, słońce między gwiazdami“.

W zachwyt go wprawia każda myśl o macierzyństwie Niepokalanej.

„Póki się ta Panna nie narodziła: póty zatrzymane były obietnice Boże o wykonaniu zbawienia naszego. Póki przybytku tego Kościoła nie zbudowano: póty z ludźmi Bóg obyczajem osobliwym nie zamieszkał“. Wysławia Ją zato, że „stała się wszystkiego świata weselem“. A już jako zachwyt i hymn natchniony wyrwyją mu się te słowa: „Z Ciebie i przez Ciebie to wesele pocznie się i wróci się błogosławieństwo przez Cię i z Ciebie synom wyklętym“.